

Monoon longifolium (Ashoka Tree)

Classification-

Kingdom- Plantae

Division- Magnoliophyta

Class- Magnoliopsida

Order- Magnoliales

Family- Anonaceae

Genus- *Monoon*

Species- *longifolium*

Habitat- Native to Sri Lanka and southern India; thrives in tropical climates and is widely planted as an avenue or ornamental tree in urban landscapes and gardens. It is not a naturally occurring tree in Punjab's native forests, but it is commonly planted in urban and semi-urban areas. It is well-suited to Punjab's subtropical climate, tolerating high temperatures, moderate rainfall, and various soil types.

Morphology- *Monoon longifolium* is a tall, narrow, evergreen tree growing up to 20 meters or more, with a distinctive columnar or pyramidal shape. The leaves are long, lanceolate, shiny, and drooping, giving the tree a graceful, cascading appearance. Small, pale green to yellowish star-shaped flowers appear in axillary clusters and are mildly fragrant. Fruits are ovoid, turning purplish-black when ripe, and are not commonly observed in cultivated specimens. It is often pruned into dense shapes for formal landscaping.

Economic Importance-

Traditionally planted for religious and cultural significance in India and Sri Lanka. Helps in air purification and noise reduction when planted in rows as a green barrier.

मोनून लॉंगिफोलियम (अशोक का पेड़)

वर्गीकरण -

जगत – पादप

विभाग – मैग्नोलियोफाइटा

वर्ग – मैग्नोलियोप्सिडा

क्रम – मैग्नोलियालेस

कुल – एनोनेसी

जाति – मोनून

प्रजाति – लॉंगिफोलियम

आवास (Habitat):

यह वृक्ष श्रीलंका और दक्षिण भारत का मूल निवासी है। उष्णकटिबंधीय जलवायु में अच्छी तरह से फलता-फूलता है और भारत के शहरी बाग-बगीचों, सड़कों के किनारे और संस्थानों में शोभा के लिए बड़े पैमाने पर लगाया जाता है। यह पंजाब के प्राकृतिक वनों में नहीं पाया जाता, लेकिन यह शहरी और अर्ध-शहरी क्षेत्रों में बहुत आम है। यह पंजाब की उपोष्णकटिबंधीय जलवायु में आसानी से पनपता है, और तेज़ गर्मी, मध्यम वर्षा, तथा विभिन्न प्रकार की मिट्टी में बढ़ सकता है।

आकृति-विज्ञान (Morphology):

Monoon longifolium एक पतला, ऊँचा, सदाबहार वृक्ष है, जिसकी ऊँचाई 20 मीटर या उससे अधिक हो सकती है। इसका आकार स्तंभाकार या पिरामिड जैसा होता है। पत्तियाँ लंबी, नाजूक, लांस के आकार की और चमकीली होती हैं जो नीचे की ओर झुकी होती हैं, जिससे वृक्ष को आकर्षक झरने जैसा रूप मिलता है। फूल छोटे, हरे से पीले रंग के, तारे के आकार के होते हैं और हल्की सुगंध के साथ पत्ती की बगलों में गुच्छों में उगते हैं। फल अंडाकार होते हैं और पकने पर बैंगनी-काले हो जाते हैं, हालांकि यह वृक्ष जब शहरी क्षेत्रों में उगाया जाता है, तो फल कम ही दिखते हैं। इसे आकार देने के लिए छांटा जाता है।

आर्थिक महत्व (Economic Importance):

भारत और श्रीलंका में धार्मिक और सांस्कृतिक महत्व के कारण परंपरागत रूप से लगाया जाता है।

वायु शुद्ध करने और शोर को कम करने के लिए हरी दीवार की तरह पंक्तियों में लगाया जाता है।

ਮੋਨੂਨ ਲੌਂਗੀਫੋਲੀਅਮ (ਅਸ਼ੋਕ ਦਾ ਦਰੱਖਤ)

ਵਰਗੀਕਰਨ -

ਰਾਜ - ਪੰਜਾਬ

ਵਿਭਾਗ - ਮੈਗਨੋਲੀਓਫਾਈਟਾ

ਵਰਗ - ਮੈਗਨੋਲੀਓਪਸਿਡਾ

ਕ੍ਰਮ - ਮੈਗਨੋਲੀਏਲਜ਼

ਪਰਿਵਾਰ - ਐਨੋਨੇਸੀ

ਜੀਨਸ - ਮੋਨੂਨ

ਪ੍ਰਜਾਤੀ - ਲੌਂਗੀਫੋਲੀਅਮ

ਆਵਾਸ (Habitat):

ਇਹ ਦਰੱਖਤ ਸ਼ੀਲੌਂਕਾ ਅਤੇ ਦੱਖਣ ਭਾਰਤ ਦਾ ਮੂਲ ਨਿਵਾਸੀ ਹੈ। ਇਹ ਗਰਮ ਹਵਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਕਸਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸ਼ਹਿਰੀ ਬਾਗਾਂ, ਰਸਤੇਆਂ ਅਤੇ ਸਥਾਨਕ ਬੁਟੇਬਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਸੋਭਾ ਲਈ ਬਹੁਤ ਵੱਡੀ ਗਿਣਤੀ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਕੁਦਰਤੀ ਜੰਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ, ਪਰ ਇਹ ਸ਼ਹਿਰੀ ਅਤੇ ਆਧਾ-ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਆਮ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਜਾਬ ਦੀ ਉਪ-ਉੱਸ਼ਣ ਹਵਾਮਾਨ ਨਾਲ ਅਨੁਕੂਲ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਵੱਡੀ ਗਰਮੀ, ਦਰਮਿਆਨੀ ਵਰਖਾ ਅਤੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਕਿਸਮ ਦੀ ਮਿੱਟੀ ਵਿੱਚ ਵਧੀਆ ਵੱਧਦਾ ਹੈ।

ਆਕਾਰ ਰਚਨਾ (Morphology):

Monoon longifolium ਇੱਕ ਲੰਮਾ, ਪਤਲਾ, ਸਦਾ-ਹਰਾ ਦਰੱਖਤ ਹੈ ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ 20 ਮੀਟਰ ਜਾਂ ਉਸ ਤੋਂ ਵੀ ਉੱਚਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਾ ਆਕਾਰ ਸਤੰਭਾਕਾਰ ਜਾਂ ਪਿਰਾਮਿਡ ਜਿਹਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਪੱਤੇ ਲੰਮੇ, ਲਾਂਸ-ਆਕਾਰ ਦੇ, ਚਮਕਦਾਰ ਤੇ ਝੁਕਦੇ ਹੋਏ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਇਹ ਦਰੱਖਤ ਇੱਕ ਸੋਹਣੀ ਝਰਨਾ ਜਿਹੀ ਝਲਕ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਫੁੱਲ ਛੋਟੇ, ਹਲਕੇ ਹਰੇ ਜਾਂ ਪੀਲੇ, ਤਾਰੇ-ਆਕਾਰ ਦੇ ਤੇ ਹਲਕੀ ਖੁਸ਼ਬੂ ਵਾਲੇ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੱਤਿਆਂ ਦੀਆਂ ਬਗਲਾਂ ਵਿੱਚ ਆਉਂਦੇ ਹਨ। ਫਲ ਅੰਡਾਕਾਰ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਜੋ ਪੱਕਣ ਉੱਤੇ ਜਾਮਣੀ-ਕਾਲੇ ਹੋ ਜਾਂਦੇ ਹਨ। ਸ਼ਹਿਰੀ ਇਲਾਕਿਆਂ ਵਿੱਚ ਉਗਾਏ ਦਰੱਖਤਾਂ 'ਚ ਇਹ ਫਲ ਵਿਰਲੇ ਹੀ ਨਜ਼ਰ ਆਉਂਦੇ ਹਨ।

ਆਰਥਿਕ ਮਹੱਤਤਾ (Economic Importance):

ਭਾਰਤ ਅਤੇ ਸ਼ੀਲੌਂਕਾ ਵਿੱਚ ਧਾਰਮਿਕ ਅਤੇ ਸਭਿਆਚਾਰਕ ਮਹੱਤਤਾ ਕਾਰਨ ਰਵਾਇਤੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਹਵਾ ਦੀ ਸਫਾਈ ਅਤੇ ਸ਼ੋਰ ਘਟਾਉਣ ਲਈ ਹਰੇ ਕੰਧ ਦੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਈਨਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।